

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
--	--

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): doc. PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.

Práci předložil(a): Václav Jirkovský

Název práce: Schellingova filosofie středního období

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Chci hned na úvod konstatovat, že předložený text má charakter notorické nepřesnosti a nejasnosti, bezmála halucinačního charakteru. Nesrozumitelnost autorových vyjádření komplikuje, téměř znemožňuje četbu už od počátku, stačí se podívat jen na několik úvodních vět. Vybírám pasáž ze s. 8, které by měla zdůvodňovat vymezení tématu, či snad cíle práce: *Po krátkém představení myšlení této doby se přesunu k hlavnímu tématu a tím je Schellingova filosofie středního období. V tomto případě mluvím o střední filosofii, která končí filosofii identity u Schellinga. Proč to ohraničuji? Podle mého názoru nelze myslitele členit na vícero období, jelikož jeho myšlení, ať už nabývá více nebo méně systematické podoby, je kontinuální a rozpory filosofa v myšlení, které vedou do všemožných stran, se odehrávají vždy uvnitř jednoho velkého systému. Touto poznámkou míním poukázat na časové omezení z hlediska terminologie. Uvědomuje si autor práce rozpornost tohoto vyjádření?*

Přesto se zdá, že předložený text má sledovat vývoj určitého období Schellingova myšlení. Problémů, kterými je text zatížen, je však příliš mnoho. Mimořádně náročné téma se autorovi práce nepodařilo zvládnout.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Řada vyjádření, ve kterých se text pokouší shrnout velká témata či velké úseky dějin německé filozofie, je nesrozumitelných. Například na s. 13 je uvedeno: *Abychom navázali na rozkol v myšlení romantismu a idealismu, poté se budeme zabývat už jen výhradně druhým ze zmíněných směrů, je nutné uvést jejich rozdíly v ontologickém myšlení. Romantismus je spojen s realismem v rovině, v níž ontologický status bytí mluví o nezávislé existenci reality na našem vědomí, a stejně tak epistemologický status našeho poznání nepoznává realitu o sobě, kdežto začátky německého idealismu se projevují v navázání na kantovské dědictví "věci o sobě".*

Nesrozumitelnost textu má v některých případech až nechtěně komické rysy. Například na s. 20 je uvedeno: *Částečně doufám, že interpretace, které na toto hledisko upozorní, se budou moci řídit úryvkem, jenž dokládám ze Schellingova díla pozdějšího období, kde spor nemá být pochopen jako něco nepatřičného, ale jako v sobě něco nutného. Nebo například na s. 21.: Tomuto pozitivnu budeme odteď říkat "absolutní existent". Ten vstupuje do zkušenosti, ale po celou dobu je nad zkušeností a klade koncept bytí, protože není tímto konceptem. Schelling tímto poukazuje na arbitrárnost nebo možná přesněji na absenci nutného pohybu existentu absolutna ke zkušenosti, čímž tyto dvě sféry odděluje a v tomto případě je to absolutno, které musí vstoupit svobodně do zkušenosti.*

Jako zvlášť podivné se mi však jeví nijak nezdůvodněné citování ze Schopenhauera (s. 34) a Kirkegaard (s. 42–43) v pasážích, které jsou věnovány výkladu Schellingových názorů. Co to má znamenat?

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Za největší problém považuji velice nízkou frekvenci odkazů pod čarou. Řada vyjádření v textu odpovídá konkrétním pasážím textů, se kterými kolega Jirkovský pracuje, v podstatě jsou to parafráze velmi blízké citátům. Na využívaný text se však přitom neodkazuje. Autor práce se tak dostává na samotnou hranu plagiování. Jeden z konkrétních příkladů takového postupu uvádím níže.

Také samo překládání částí slovenského překladu Schellingových textů do češtiny a uvádění těchto ze slovenštiny přeložených pasáží jako citátů považuji za nepřijatelné. Jedná se o citáty na s. 29 a 43–44.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Text, který kolega Václav Jirkovský předložil jako svou bakalářskou práci, musím z uvedených důvodů označit jako málo srozumitelný a nepoctivý výtvor. Z mého hlediska nespĺňuje nezbytné požadavky kladené na kvalifikační práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Diskuse by se mohla týkat celé řady problematických pasáží práce. Vybírám vyjádření ze s. 28 týkající se Kantova pojetí vznešena: *Už v Kantově "Kritice soudnosti" je vznešeno charakterizováno svojí neforemností a ideou nekonečnosti tak, že smyslový předmět je příliš velký a nepřiměřený pro vnímající subjekt. V druhém případě je to moc přírody, která se staví proti našim silám. Kant uvádí spoustu takových příkladů, kterým připisuje nekonečnost, jež uvádí nesoulad mezi naší obrazotvorností a rozumem.* Mohl by kolega Jirkovský alespoň stručně představit Kantovu koncepci vznešena?

Na s. 29 uvádí kolega Jirkovský ve vztahu k Schellingovu pojetí vznešena toto: „Vznešené nazírání přechází do estetického nazírání v momentě, kdy forma klade konečno jako zvláštní, které má být adekvátním symbolem nekonečna.“ Chci požádat kolegu Jirkovského o obsáhlejší interpretaci Schellingova pojetí vztahu mezi nazíráním vznešeného a estetického nazírání. Dále bych chtěl požádat i o vysvětlení – nebo spíš opět o interpretaci – pasáže ze s. 28: *Stejným způsobem rozebírá Schelling vztah krásna a vznešena, jejichž protiklad není žádným podstatným protikladem kvalitativním, nýbrž jen kvantitativním protikladem. Vznešené postrádající krásné nemůže být vznešeným, ale jen něčím, co upadá do nepravděpodobnosti.* Dodávám v této souvislosti, že se jedná bezmála o citát Schellingových vyjádření, na které se však v textu neodkazuje. Ve slovenském překladu Schellingových textů lze nalézt tuto větu: „Vznešené, pokiaľ nie je krásnym, nebude z toho dôvodu ani vznešeným, ale [môže byť] iba strašným alebo nepravdepodobným.“ (Schelling, F. W. J., *Filozofia umenia*, Kalligram, Bratislava 2007, s. 346.) A také tuto větu: „Z toho vyplýva, že medzi vznešeným a krásnym nie je nijaký kvalitativny alebo podstatný protiklad, ale iba kvantitatívny protiklad.“ (Schelling, F. W. J., *Filozofia umenia*, Kalligram, Bratislava 2007, s. 346–47.)

Nesrozumitelná vyjádření nacházím například i v kapitole věnované Schellingovu pojetí umělecké geniality. Vybírám namátkou a prosím o vysvětlení věty ze s. 32: „Důkaz uměleckého génia se projevuje v jeho komunikaci, kdy uniká reprezentativnímu zastoupení ke své individualitě v umění.“

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Nevyhověl.

Datum: 25. 5. 2024

Podpis: